

Fogyatékoságspecifikus megközelítés a családterápiában – eredmények és tapasztalatok a Kézenfogva Alapítvány innovatív szolgáltatásában

Hagyományos értékek, fejlődő szolgáltatások –
MACSGYOE Országos Szakmai Tanácskozás 2019.
Siófok, 2019. október 9.

Pető Zsuzsa

Petra (23), apával él, mi legyen Petra jövője?

Sári (15), anya neveli, lelassult, nem akar semmit

Evelin (26), anyával él, 7 éve otthon, ellátás nélkül

Kevin (14), egy szülő, iskola problémás, otthoni konfliktusok

Dénes (24), apával és nagyszülőkkel él, elfoglaltsága nincs

Edit (13), testvérkonfliktusok, szülők kimerültek

Albert (6), mozaikcsalád, nevelőanya - nehéz kapcsolatok

János (14), anya halála, kamaszkor – agresszió, új család

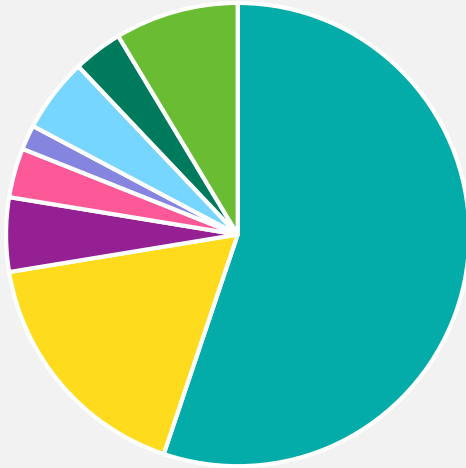
59 REGISZTRÁLT ESET

- agressziós problémák, súlyos otthoni konfliktusok
- testvérek közötti problémás viszony
- kiégés, erőtlenség
- szakember javaslata
- diagnózisfeldolgozás
- prevenció (2 esetben!)
- intézményből jelzés viselkedésprobléma miatt

fogyatékoság típusa

- autizmus spektrumzavar
- értelmileg akadályozott
- vak, gyengénlátó
- Down-szindróma
- Williams-szindróma
- súlyos, halmozottan fogyatékos
- ADHD
- egyéb

- **fogyatékos gyermek(ek)**
- **fogyatékos fiatal felnőttek (18 év felett)**
- **sokproblémás családok** (intézmény kérdése, pénzügyi problémák, családi konfliktusok, testvérek közti problémák, hiányzó pszichoedukáció, kiégés)
- **autizmus spektrumzavarban érintett családok: gyermek(ek) ÉS szülő(k)**

fogyatékoság típusai és jellemzői

59 eset

Milyen családok jelentkeznek családterápiára?

- indexpáciens a **sérült** gyermek
- **fogyatékos fiatal felnőttek** családjai
 - szülőtársként a párkapcsolat felbomlása után
 - leválási krízisben (egyéb, család számára nem egyértelmű tünetekkel)
 - nincs elfoglaltság / diagnózis hiánya
- **sokproblémás** családok
 - **privát szint:** segítség nélkül, marginalizálódás, egyik szülő feladja a munkát, válás után –egyedül a fogyatékos gyermekkel/fiatallal, problémás testvéri viszonyok, kifáradó / kimerülő család;
 - **hivatalos szint:** hiányzó intézményi háttér, kiesés az intézményekből, nincs megfelelő fejlesztés, szülők tájékoztatásának és pszichoedukációjának hiánya;
- **autizmus spektrumzavarban** érintett családok (számuk emelkedik, mára túlsúlyban vannak)
 - diagnózisfeldolgozás
 - ASD - gyermek/fiatal, együttélés nehézségei
 - szülői érintettség felismerése

Problémák komplexitása

- fogyatékoság: állandó terhelés
 - életciklusváltás: krízis
 - beleragadás egymásra rakódó, megoldatlan helyzetekbe
- ↓
- szekrényből kieső csontvázak (pszichiátriai problémák, korábbi bántalmazás, tisztázatlan helyzetek)
 - tanult tehetetlenség („úgyse segít senki”)
 - hiányzó ellátás – rendszerszintű problémák („hová adhatom be”)
 - kifáradás a hosszútávfutásban („26 éve nem aludtam”, „nincs nyugalom” – „nem tudom, mire megyek haza”, „sose nő fel”, „most már pihenni szeretnék”)

fogyatékos gyermek szülei

állandó 24 órás készenlét több mint ... éve – „soha nincs vége”

fizikai és lelki kimerültség - frusztráció

elgyászolatlan a diagnózis – akár 34 éve

egyik szülő nem dolgozik évek óta / feladta az állását (ritka:
otthoni munka) - egzisztenciális problémák, anyagi
túlterheltség

válás

elszigetelődés, szociális háló hiánya

tanácsstalanság: ellátás kérdései, tünetek

minták hiánya

Kivel dolgozunk?

Alapszabály:
egy háztartásban együtt
élőkkel dolgozunk

A szolgáltatás alapja:
a fogyatékoság jogán jön
a család

Ki elérhető?

Ki „tud” eljönni?

- fizikai tényezők
- pszichés tényezők

Ki az, aki bevonható?

Kivel tudunk együttműködni?

Ki van a család körül?

Jelen van-e a sérült családtag? Mit csinálunk, amikor jelen van?

Mi az, ami miatt behívjuk?

Milyen dinamikát hoz be?

Hogyan jelenik meg a rendszerben?

Williams szindróma

Down szindróma

Autizmus spektrumzavar

ADHD

Látássérülés

Mozgássérülés

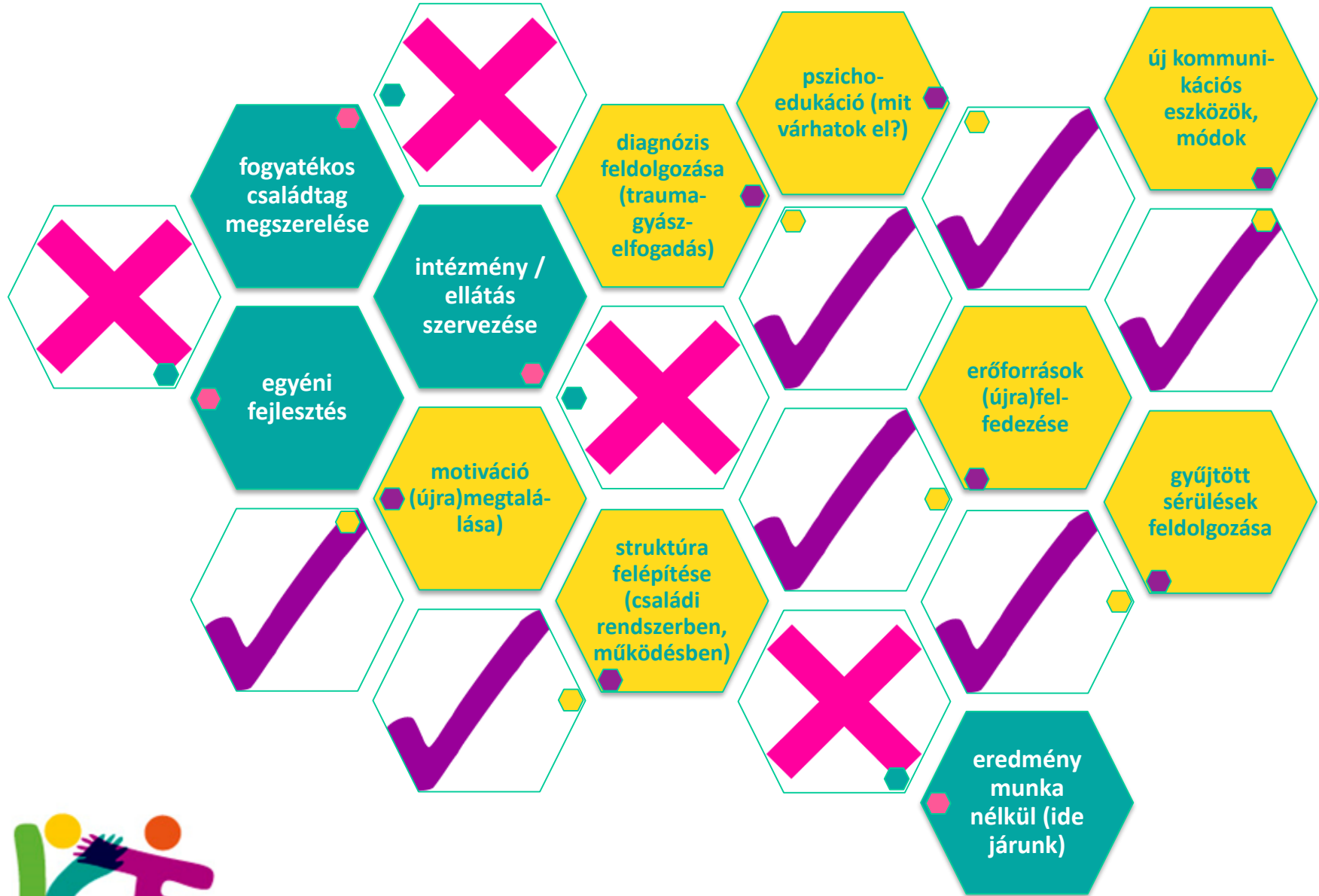
Mivel tudunk dolgozni?

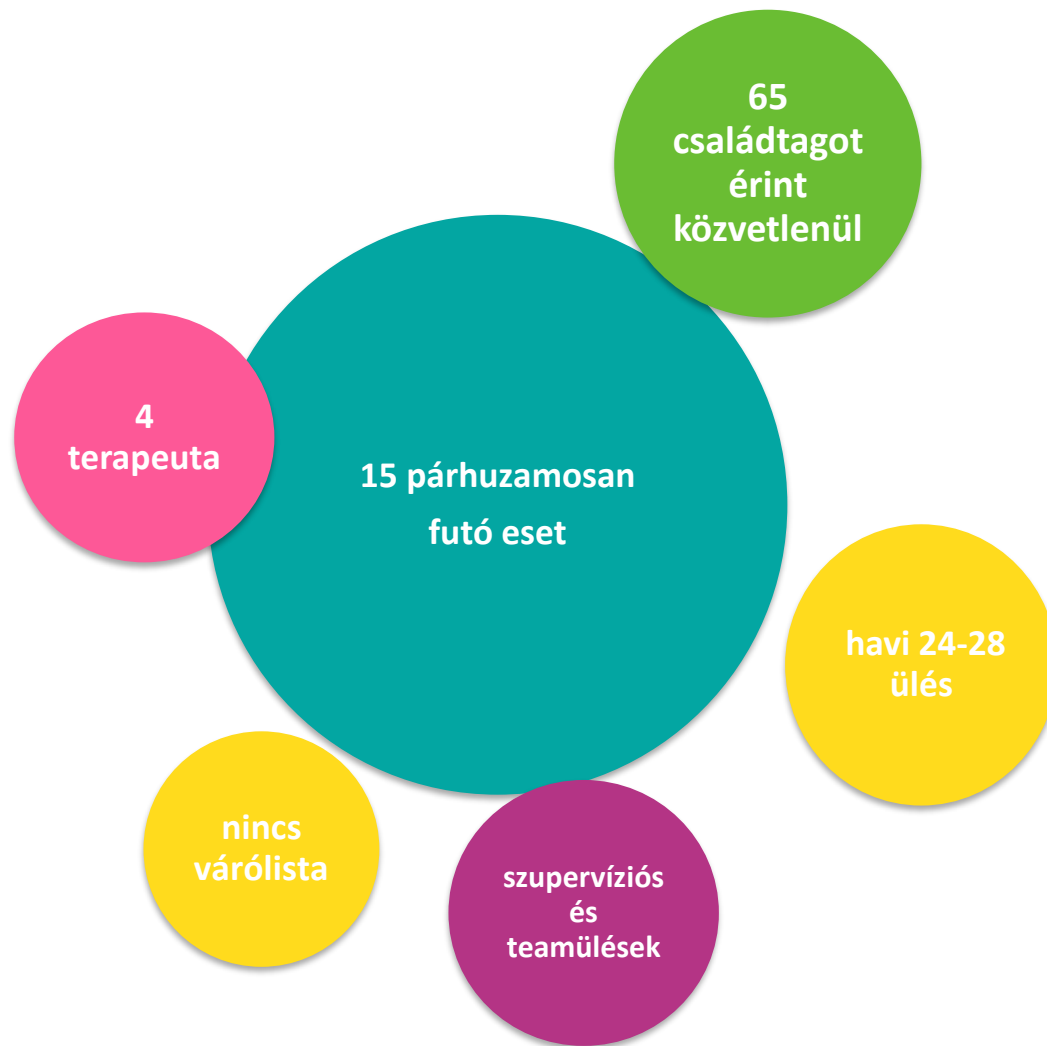
- Mi a motiváció?
- Hogyan tud a téma téma lenni?
- Friss gyász: melyik szakasz?
- Milyen a család ellátottsága?

Gyógypedagógus támogatása

Integrációs tanácsadás

Öko-map

- **pszichoedukáció:** „meddig tart a gyerek és hol kezdődik a fogyatékoság” / ”behozza magát?” / valódi szükségletek felismerése (napirend, spec. komm., közös célok) ;
- **fókuszváltás:** a párkapcsolat erősödik / szóba jön, kommunikáció javul, énidő, páros idő bevezetése;
- **erőforrások feltárása:** szülői kompetenciaérzés, fejlődő együttműködési készség, „kiállok magunkért”;
- **saját hozott témák – gyerekekkel kapcsolatos kérdések** szétválasztása - „azért reagálok úgy”;
- **tünetek enyhülése / javulása a fogyatékos személynél:** kevesebb pszichiátriai kezelés / agressziós kitörés, javuló depresszió;
- **szülők pszichoszomatikus tüneteinek enyhülése:** „azóta újra alszom”, migrén javulása, szorongás csökkenése;
- **mélyben rejlő problémák felszínre engedése** – közös munka elkezdése (fedőtünet is a fogyatékoság);
- **regenerálódás, ventiláció;**
- **prevenció ÉS jövőről közös gondolkodás;**
- “van egy hely, ahol támogatást kapunk” - **vissza lehet jönni;**

„Mindenkinek felírnám a párterápiát.”

„Most már szeretnénk magunk csinálni!”

Képeslap: köszönik, hogy megláttuk és láttatni tudtuk a máságban az értéket

Elvált szülők közös célja: a fogyatékos fiatal további segítése

„Olyan módszereket kaptunk, amiktől könnyebbek a mindennapok.”

„Kicsit megnyugodtunk.”

„Azóta alszom, hogy ide járunk. Tudom, hogy van valaki, aki biztosan meghallgat. Olyan segítséget kaptunk, amit el se tudtam képzelni korábban.”

“A gyerekem visszanyerte a korábbi önmagát. Olyan muníciót adtak neki az élethez, hogy ha bármivel találkozik, meg tudja oldani. Én pedig megtanultam bízni a gyerekem önállóságában.”

A lányom sokat sírt, de ma már tudja, hogy nem baj, ha szomorú, mert az élethez ez is hozzátartozik. Felismeri, hogy mi történik vele, és a helyén tudja kezelni az állapotait.”

„Visszatért az életkedvem, nem gondoltam volna.”

“Sokat beszélhettem magamról.”

Visszajelzések

családterápiás tudás +
fogvatékosságspecifikus tapasztalat

komplex esetkezelés

szülő saját témája

érzelemszabályozás

autizmus – agresszió – eszközök

miben vagyunk mások?

- családsegítő szolgáltatások: Jogsegély, Integrációs tanácsadás, Munkaerőpiaci szolgáltatás
- szakmai együttműködés kiterjesztése: Család- és gyermekjóléti Központokkal, önkormányzatokkal, szakmai fórumokon
- szülőcsoportok (három tematika), két „Fészekhagyó”, egy „Más kamaszt nevelünk” csoport
- flamand családi konzultációs modell adaptációja elindult

KÉZENFOGVAALAPÍTVÁNY

komplex szolgáltatásfejlesztés

Együttműködési lehetőségek a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatokkal

- megrendelhető a fogyatékoságspecifikus családterápiás szolgáltatás
- partnerség a közös forrásteremtésben
- keretrendszer kialakítása az eset ismeretében

Szakmai vezető:
Topolánszkyné
Zsindely Katalin

Szupervízor:
Dr. Baráth Katalin

Thén Anita
Pető Zsuzsa

Vaskor Gréta
Borsos Zsófia

Koordinátor:
Kéri Bianka

**Pár- és családterápiás,
konzultációs Szolgáltatás**

A család egység, tehetünk érte!

Ha elakadtak, ha sok a konfliktus otthon, ha szeretnének kiegyensúlyozottabb családi életet

Családterápiás tudás+ fogyatékoságspecifikus tapasztalat: egyedülálló lehetőség kapcsolataink rendezésére

CSALÁD- ÉS PÁRTERÁPIA

fogyatékos emberek és családjaik számára

Információk, jelentkezés:

Telefon: +36 (20) 220 8687

Hétfőtől péntekig, 9-17 óra között koordinátorunk személyesen fogadja hívásait.

e-mail: kezenfogva.csaladterapia@gmail.com · www.kezenfogva.hu/csaladterapia

Köszönjük a figyelmet!

+36 20 220 8687

kezenfogva.csaladterapia@gmail.com

